

Przedmowa

W 2019 roku minęła 120. rocznica urodzin Stanisława Schayera (1899–1.12.1941), profesora Uniwersytetu Warszawskiego, założyciela Instytutu Orientalistycznego (1932), wybitnego uczonego, badacza filozofii i religii Indii, w szczególności buddyzmu. W latach 30. XX wieku, dzięki działalności naukowej Profesora Schayera oraz jego uczniów i współpracowników Instytut Orientalistyczny Uniwersytetu Warszawskiego stał się ważnym ośrodkiem badań nad buddyzmem („warszawska szkoła buddologii”)¹.

Z tej okazji z inicjatywy Pracowni Studiów nad Buddyzmem odbyło się 16 grudnia 2019 roku seminarium z cyklu „Studia nad buddyzmem”, poświęcone upamiętnieniu osoby Profesora oraz dające przegląd badań nad zagadnieniami z dziejów myśli i literatury buddyjskiej.

Podczas seminarium wygłoszono następujące referaty:

Marek Mejer, „Stanisław Schayer (1899–1941) – nowe materiały do biografii”;

Katarzyna Marciniak, „Winaja szkoły mahāsāṃghika-lokottaravāda”;

Małgorzata Wielińska-Soltwedel, „Buddyjskie gramatyki sanskrytu”;

Stanisław J. Kania, „*Lokāyata* w źródłach buddyjskich”;

Agata Bareja-Starzyńska, „Buddyjskie mantry w Mongolii – problemy zapisu i odczytu”;

Anna Zalewska, „Postrzeganie języka i poezji w buddyzmie japońskim. Od „szalonych słów” do poezji jako dharani”;

Anna Trynkowska, „Metafory Aśwaghoszy”;

Joanna Jurewicz, „*Samkhāra* w świetle tradycji brahman”;

Monika Nowakowska, „Indyjska ideologia tolerancji” a niemiarodajność nauk buddyjskich o dharmie wedle Kumarili”.

Dział artykułów w niniejszym tomie otwiera artykuł poświęcony Stanisławowi Schayerowi; jest to przyczynek do biografii oparty na dokumentach archiwalnych i na przekazach osób znających osobiście Profesora. Kolejne artykuły poświęcone są różnym zagadnieniom literatury i myśli buddyjskiej, na podstawie badań tekstów źródłowych

---

¹ Zob. Marek Mejer, „Uwagi o historii i perspektywach rozwoju studiów nad buddyzmem”, *Studia Religio-
logica* 37, 2004: 9–32. Artykuł zawiera charakterystykę dyscypliny orientalistycznej zwanej buddologią (filologią
buddyjską) oraz zarys historii studiów nad buddyzmem w Uniwersytecie Warszawskim w latach 1932–2003.

należących do różnych tradycji buddyzmu i zachowanych w różnych językach: sanskrycie, palijskim, chińskim i japońskim, tybetańskim.

Drugi dział zawiera oryginalne przekłady – z sanskrytu i z chińskiego – trzech sutr buddyjskich oraz fragment winaji mulasarwastiwadinów.

W Dodatku, jako uzupełnienie tomu, zamieszczony został spis treści tomów 1–24 rocznika *Studia Indologiczne*, wydawanego od 1994 roku przez Wydział Orientalistyczny UW (pierwotnie: Instytut Orientalistyczny).

Pragnę podziękować gorąco uczestnikom seminarium oraz Autorom artykułów zamieszczonych w niniejszym tomie.

Składam również podziękowania Wydawnictwu Dom Wydawniczy Elipsa za opublikowanie drukiem tomu.

Marek Mejor